

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

877

Zusammen-
fassung

2004

1876 p

768 u2

1877-1878

ՄԷԼԻՔ ՇԱՀ

Ի Լ Է

ԿՐԻՍՏՈՒԹՅԱՆ ԽԱՆԸՆ

ՀԻՔԵԱՅԷԻ ԱՇԸԳԱՆԷՍԻ

6

Չէմանը մազի միւլերրիւլերինն գալլու-
 ճէ, իւնեա կիլանի տինմէքլէ մէշուր վէ պէ-
 յիւք պիր էեալէթէ հիւքիւմտարըդ Խաէն Ատիւ
 շահ նամ պիր բատիշահը ալիճահ օլուպ, միւ-
 շարիլէյհին աալ ու տատիլ եէրինտէ, վէ շէ-
 րէֆ ու սալթանաթը քէմալինտէ իտի իսէ տէ,
 Փագաթ տիւնեատէ պիր թանէճիր վարիսի,
 եանի քէնտի վէֆաթընտան սօնրա սանտալիյի
 հիւքիւմէթէ կէչէճէք պիր մախաումու օլմա-
 տըղը իչիւն կիճէ կիւնտիւզ մահզուն վէ տիւ-
 կիր օլարագ վագթինի կէչիրմէքաէ իտի քի,
 պու հալ իլէ պիր կիւն վէղիրինէ խիթապէն,
 — էյ վէղիրի բուչէն սէմիրիմ, մատէմ քի
 ճէնապը Ալահ պանա պիր էվլատ իհսան իթ-
 մէյօր, իմտի պու թախտ ու սալթանաթըն
 ինտիմտէ զէրրէ գատար էհէմիլիէթի եօզ
 տըր — տէյինճէ, վէղիր՝ ճէվապ վիրուպ,
 — Տէվլէթինլէ շօգ եաշա բատիշահըմ,
 դաթը հաշմէթսիմաթլէրի՝ պու խուսուտա
 տիւշարը էլ օլմամալը տըր, զիրա ճէնապը

4/14-89

գատիրի միւթըսգ հազրէթլէփի, պիր գու-
 լունա տերա վերայինստէ, էլպէթտէ անըն
 տերմանընը տախի խալգ իթմիշ օլտուղլարը
 շիւպհէսիզ տիր. իմտի էֆէնէն նմ իլէ պէրա-
 պէր պիր սէեհաթ իթտիյիմիլ, պու տեր-
 տին պիր տերմանընա թէսատիւֆ իտիլէճէյի
 իւմրտի գավիսինտէյիմ — տէյիպ խաթմը
 քէլամ էյլէտի :

Բատիշահ, վէղիրինին պու նասիհաթընը
 քէլէ մուվաֆըզ ատտ իթմէքլէ գապուլ իթ-
 փի, վէ տէրհալ էքիսի պէրապէր թէպտիլի
 էավապ խտէրէք պիրէր տէրվիշ էլպիսէսի կիյ-
 տիլէր, վէ պու հալ իլէ հէման էօլա բէվան
 օլտուղար :

Էննայի բահտէ պիր կիւն, ազ սագալը
 բիր իհթիյար պիր ատէմէ բասթ կէլտիլէր քի,
 պու ատէմ տախի հիւանի ճէմալտէ եէքթա,
 վէ ատէթա էուսուֆը քէնանէ ազրան վէ
 հէմթա օլան պիր տանէճիք նէվճիվան օլլու
 իլէ էօլճուլուգ իթմէքտէ իտի. բատիշահ,
 մէրգում նէվճիվան չօճուղու կէօրտիլինտէ,
 տէրունի տիլտէն պիր ան շէքիպ ֆիքրինտէն,

— էյ փան, նիլինն պէօյլէ պիր էվլատէ
 մալիք օլամատըմ — տէյու տիւշիւնիւրքէն,
 իհթիյարը մէրգում քէլամէ աղաղ վէ բատի-
 շահա խիթապէն,

— Պէնտէնիզ զաթը ալինիղին գալպինտէն
 նէ կէչմէքտէ օլտուղունու, վէ նէ նիլէթէ
 մէպնի սէյեհաթ իթտիլինիղի գա էմըր իրու-

տա պիլտիլիմ կիպի, հաթտա զաթը ալինիղին
 պիր բատիշահ, վէ բէֆագաթընըղտա պու-
 լունան քիմանին տախի վէղիրինիզ իտուկինի
 բէք ալա պիլմէքտէյիմ — տէտի, վէ իլավէի
 մէգալ խտէրէք — Պունտան գաթի նաղար,
 սիզ պէնիմ օլլումու կէօրտիլինիւզտէ,
 զապթէ խտէրէք — Ֆեհաշքի պէնիմ տէ պէօյլէ
 պիր էվլատըմ օլայրտը — տէյու թէֆէքքիւր
 իթմէքտէ իտինիզ. լաքին սիզ աօլա էլէմ
 իւզրէ օլմայընըզ, զիրա ճէնապը գատիրի
 մութըսգ հազրէթլէրի հէր պիր շէյին իճրա-
 սընա գատըր, վէ տայիմ իւլ էվգաթ քէնտի
 էարտթուղը գուլլարընա բահիմ տիր — տէտի:

Բատիշահ, հէման մէրգում իհթիյար տէր-
 վիշէ թաղարու վէ նիեազ պիրլէ — Աման
 տէրվիշ պապա, տէրտիմէ պիր շարէ, վէ եա-
 բէմէ պիր մէրհէմ թէտարիզ իթմէյէ հիմ-
 մէթ պուեուրունուզ — տէյինճէ, տէրվիշ
 տէրհալ ճէպինտէն պիր էլմա չըգարըպ բա-
 տիշահա թաղտիմ, վէ քէլամէ աղաղ խտէրէք,

— Սարայընըզա ավտէթ իթտիլինիլտէ,
 պու էլմանըն էարըսընը սիզ էքլ իտինիզ, վէ
 տիկէր նըսֆընը տախի գէվճէյի միւհթէրէ-
 մէնիղէ եէտիրինիզ, ինշալլահ պու հալ իլէ
 ճէնապը Հազ սիզէ պիր էվլատ իհսան իտէր.
 ֆագաթ պէն կէլմէյինճէ էվլատընըզա պիր
 իոմ թախտիս իթմէյինիզ — տէյիպ կէօղտէն
 նիհան օլտու քի, մէկէր մէրգում իհթիյար
 իրղըր-Ալիւսէլամ հազրէթլէրի քէնտիսի իմիշ

Բատիշահ, վէզիրի իլէ պերապեր սերայե
 ավտէթ իթտիյինտէ, տէրվիշին թարիֆի իւզրէ
 տէրհալ էլմանըն եարըսընը քէնտի եէ, յիպ,
 վէ եարըսընը տախի զէվճէսինէ է.բլ իթտիրտի
 քի, պիսպուլլահը թաալա տօգուզ այ օն կիւն
 տէյինճէ, բատիշահա նուր բարշասը կիպի
 պեր էրքէ.ք էվլատ օլտու :

Մասումը մէրգում, պէշ եաշընա գատեմ
 պասմըշ իբէն, հէնուզ պիր իսմ իլէ թէսմիյե
 օլունմատըղընտան, պիր կիւն գուտէմնցի մէմ-
 լէ.քէթ, վէ բէճալը տէվլէթ պիր արայե կէ-
 լիպ պու խուսուսու բատիշահէ արզ, վէ շահ-
 զատէյե պիր իսմ թախսիս պուրուլմասընը
 մուսիրբանէ բէճա իթտիլէր իսէ տէ, շահը
 միւշարիլէյն, մէրգումանըն թէհտիտամիզ
 թէ.քիֆլէրինէ զէրրէ գատար էհէմմիյէթ վիր-
 մէյիպ — Տէրվիշ պանա պէօյլէ թէնպիհ իթ-
 տի — տէյէրէ.ք, մէրգումանը պաշընտան
 սավտը, ֆագաթ անլէր թէ.քրարէն թէ.քիֆ-
 լէրինէ իսրար իթմէ.քլէ — Տէրվիշ քիմ օլու-
 եօր, մէկէր սիզ պիր տէրվիշին էմրի իլէմի
 պիզէ հիւքմոարըզ իտէճէ.քսինիզ — տիմէ.ք-
 տէ իքէն, նակէհան պիր տէրվիշ կէօրիւնիւպ,
 — Եհնու, նէ տիր տավանըզ, վէ նէ իշիւն
 պուրայե թէճէմիլ իթմիշսինիզ — տէյու
 սիւալ իթտիյինտէ, անլէր տախի, իֆատէյի
 մատտէ իյլէտիքլէրինտէ, տէրվիշ, թէ.քրար
 քէլամէ պէտ իտուպ,

— Սնլէրին իսիմլէրինի պա էմրի իսիւտա

Չօյտէ.քի մէլէ.քլէր թէսմիյե իթտիլէր . իմտի
 պիւսիւնիւզ օլտուն քի, բէտէրինին իսմի-
 տիլ շահ, վէ մաստուամունու տախի Մ.
 Նահ թէսմիյե իթտիլէր տէյիպ, նակէհա-
 էօզտէն նիհան օլտու :

Մէլիք շահ կ' Պտիքճէ պէօյիւլիւպ սէրբիւ-
 մէ.քտէ, վէ պիր անտան տախի օգուեուպ
 եագմաղլա մէշղուլ օլա տուրսուն, պիզ տախի
 կոստէյի պաշգա եիւզտէն տինլէյէլիմ :

Մէրգում իհթիյար տէրվիշ, կիւնլէրտէ
 պիր կիւն Եէմէն վիլայէթինի կէգիպ տօլաշ-
 մագտա իքէն, Եէմէն շահընըն կիւլիւ խան
 թէսմիյե գըլընան զայէթ կիւզէլ վէ տիրու-
 պա քէօիմէսինի կէօրիւպ, — Պու գըզ հէր
 հալտէ Մէլիք շահըն զէվճէսի օլմագըլզա շա-
 յէսթէ տիր — տէյիպ, տէրհալ մէրգումէ
 գըզըն բէսմինի պիր քեաղըտ իւզէրինէ թէր-
 սիմ իթտի :

Մէլիք շահ ատէթի իւզրէ իւնեա կիրանի
 մէմալիքինտէ ալա չըգըպ սահրալարը քէշթ
 ու կիւզար իթմէ.քտէ իքէն, մէրգում իհթի-
 եար տէրվիշէ թէսատիւֆ իթմէ.քլէ, տէրվիշ,
 գըզըն բէսմի միւսավլէր օլան քեաղըտը Մէ-
 վի շահէ թագտիմ իտինճէ, Մէլիք շահ քեա-
 զըտը աշըպ օլ հէսնա վէ պիհէմթա կիւզէլ-
 վի տէ օլան գըզըն թասվիրինի կէօրիւր կէօր-
 մէզ աշըգ օլտու, վէ շիտէթը աշգընտան ազըլ
 պաշընտան կիթտի, վէ հէման օրատան գալ-
 գըպ սէլ. յայե ավտէթ իտէրէ.ք ապտէսթինի

ալըս վէ պաշընը սէճճատէյն գոյմաղլա ճէ-
 նապը Հագգա շու վէչճ իլէ նիեաղէ պաշլատը :
 Եան մէնպայի աշգ ու մուհապէթ օլան
 Քապպիմ թաալա վէ թէգատտէս հագրէթ .
 լէրի , մատէմ քի սէն պանա աշգ իհսան պու-
 եուրտուն , իմաի պու գուլունու մահպուպէ-
 մին վիւսալինէ նայիլ էյլէ » տէյու տուա վէ
 նիեաղ իտէրքէն , պիր էինտէ մէրգումէ կիւլ-
 լիւ խան նամ գըզըն թաավիրի , վէ տիկէր է-
 վինտէ տախի պիր քեատէ շարապ օլտուղու
 հալտէ պիր տէրվիշ զահիր օլուպ , մէգքիւշ
 տօլու շարապ քեատէսինի հէման Մէլիք շահէ
 թագաիմ իթտի քի , օլ տախի մէրգումէ կիւլ-
 լիւ խանըն աշգընա նուշ իթտիքտէն սօնրա ,
 տէրվիշէ խիթապէն ,

— Ճանըմ տէրվիշ պապա , պու գըզ քի-
 մին քէրիմէսի տիր , վէ իսմինէ նէ տէրլէր —
 տէյու սիւալ իտինճէ , տէրվիշ ճէվապ վիրիպ ,

— Օղլում , պու գըզ Եէմէն շահընըն քէ-
 բիմէսի տիր , վէ իսմինէ կիւլիւ խան տէրլէր
 քի , հէր վէչճ իլէ մուհապէթինէ շաեան , վէ
 հէր պիր սուրէթտէ սանա մինասիպ վէ չէս-
 պան տըր — տէտիրտէն սօնրա նապէտիտ
 օլտու :

Տէրվիշի մէրգում , տօտօղլու Եէմէնէ վա-
 րըպ , կիւլիւ խանէ տախի այնի մուամէլէյի
 իճրա , վէ այնի սէօղլէրի սէօյլէյէրէք , անը
 տախի Մէլիք շահըն աշգընա տիլտատէ իթ-
 միշ իտի :

Պու իքի բաքիզէ աշրգ ու մաշու գէլէր , զը-
 եապէն պիրիպիրլէրի աշգըլա եանըպ թու-
 թուշմաղա , վէ կիւն պէ կիւն տէրեալէր կիպի
 գայնայըպ ճօշմաղա պաշլատըլար . գըզ տէ-
 բունինի եագան աթէշին շիտէթինէ թէհամ-
 միւլ իտէմէյիպ , պու աճվալը դարիպէյի բէ-
 տէրինէ իֆատէ իտինճէ , բէտէրի տախի ,
 — Էլէր օղլան պու պէլտէյէ կէլիրտէ , սէնի
 հէր հալտէ անընլա թէգվիճ իտէրիմ — տէ-
 յիպ , մէրգումէյի թէսէլլի իթմիշ օլտուղուն-
 տան , գըզ տախի , Մէլիք շահըն պիր ան ագ-
 տէմ Եէմէն իւլքեատընը թէշրիֆի իչիւն կիճէ
 կիւնտիւլ տուրմայըպ նիեաղ իթմէքտէ իտի :

Աշգ ու սէվտա , Մէլիք շահէ տախի տէրէ-
 ճէյի նիհայէտէ թէէսիր իթմիշ օլմաղլա , պի-
 շարէ տէլիգանը իֆատէյի մէրամ , վէ ըզհարը
 տէրտի աշգ իտէպիլմէք իչիւն պիր սաղ եար-
 արբարագ , անճա կաղէլ վէ շիիր թէրէննիւմի
 իլէ հալինի արզ իթմէքտէ իտի :

Մէլիք շահըն , պու հայի բիւր մէլալի բա-
 տիշահըն գուլաղընա վասըլ օլուպ , պիր տա-
 նէճիք ճանբարէսինին նէ տէրտի օլտուղունու
 անլայըպ տա քէնտույէ խապէր վիրմէսինի ,
 վէզիրինէ էմր իթտի . վէզիրի մէրգում տախի
 Մէլիք շահըն նէզտինէ կիտէրէք ,

— Շահղատէմ , պու նէ հալ արբ , նէ վագը
 օլտու սանա , տէրտին հէր նէ իսէ պու գու-
 լունա պէեան պուեուրմանըզը նիեաղ իտէ-
 բիմ . զիրա սէնին բէտէրինին էմր ու ֆէրմանը

հէր եհրտէ ճարի օլմաղլա , էլպէթտէ չարէսի
պուլունապիլիբ — տէ, յինճէ , շահզատէ , սա-
զըմը վէրին տէյու էմը էյլէտի , վէ տէրհալ
սազը էլինէ պարազ աթիլիւզգիլքը պէ, յիթլէրի
թէրէննիւմ իթմէյէ պաշատը :

Պու կիճէ մանատէ տալտըմ իւմմանէ
Շիւքըր օլտուն իիւտայէ պուլտում եարլի
Աշըգ օլտում պէն օլ մահիթապանէ
Ուզրունա սարֆ իթտիմ տիլի զարիմի :

Շիմտէն կէրու պէնիմ հալիմ եաման տըր
Զիւնքի սէվտիյիմին գաշը քէման տըր
Պիլմէմ աճապ նէ տիյարտէ միհման տըր
Արայըպ տա պուլսամ տիլ շիքեարիմի :

Պանա մէկէր շագտան օլա ինայէթ
Տէրունիմտէ թէսքին օլա հէրարէթ
Պու տէրտիմի քիմէ գըլսամ հիքեայէթ
Քիմէ արզ էյլէսէմ տըլտէ նարիմի :

Մէլիք շահ տըր կէօրտիւ իշպու սէյրանը
Թէրք էյլէսէ կէրէք զայրը վէթանը
Կիւլիւ խանէ արզ էյլէյիւպ պու ճանը
Խարճ էյլէսէմ րէվա հէմտէ վարիմի :

Իշպու պէյիթլէրի քեաթիպ գալէմէ ա-
լարազ տէրհալ բատիչահէ թազտիմ իթտի ,
վէ բատիչահ տախի — Մէլիք շահա պատէ
նուշ իթտիրին քի նէշէյէ կէլսին , վէ քէսպը
ճէսարէթ իթմէքլէ տէրունիստէքի էօրարը
քեամիլէն Փաշ իթսիւն — տէյու էմը իտին :

ճէ , հէման տէլիգանլըեա իշպէթ իթտիրա
լէր քի , մէսթը հալ օլուպ , թէքրար սազընը
էլինէ պարազ շու պէյիթլէրի օգուտու :

Մէճլիստէ նէ կիւզէլ սազը տէվր իտէր
Տուրմայըպ չէվրիլի կիւլ րէնկիւլ յատէ
Օթուրմուշ ճիւմէսի տէրտիմի սէյլէր
Պէն տախի տէրտիմի կէթիրէմ եատէ :

Նուշ իթտիմ պատէյի օլտում տիվանէ
Շէր կիլի էսրարըմ շըգտը մէյտանէ
Գուլ էթտիմ քէնտիմի պիլր նէվճիվանէ
Շասրէթիստէն տիւշիւմ պէյլէ Ֆէրեատէ :

Աշգ էլինտէն պէն քէնտիմի շաշըրտըմ
Նարի հիճրան իլէ պաղըր Էւշիտտիմ
Պէն կէօյնիւմի Կիւլիւ խանէ տիւշիւրտիմ
Պուլունմաղ ագրանի Փանլ տիւնեատէ :

Աճէպ պու տէրտ պէնտէ պէյլէ գալըրմը
Կէօնիւլ արար էօզ եարինի պուլըրմը
Եա Մէլիք շահ պու հասրէթտէ գալըրմը
Եա Խօգսա էրէրմի պիլր կիւն միւրատէ :

Մէլիք շահ , օգուտուղու պու պէյիթլէրի ,
բէրտէնին արգասընտան բէտէրինին տիյնէ
մէքտէ օլտուղու մայիւմի օլտուղտա , մահ-
ճուպ օլտու . վէ բէտէրի իչէրի կիրտիյինտէ ,
պիչարէ տէլիգանլը թէքրար սազը էլինէ ա-
լըպ իշպու պէյիթլէրի տախի էվվէլքիլէրինէ
իլպլէ իթտի :

Տկյնէ մասն մ պէնիմ օլ հասպէ հալիմ
Պիր տէրոն օղրատը դարիպ պաշըմըզ
Սէօլէմէյէ եօզ տըր թէնտէ մէճալիմ
Հէման պիր մէվլայէ գալտը իշիմիզ :

Կէօրիւնճէ տիւշ օլտու մ պիր օլմաղ տէրոն
Պիլմէմքի պէն նէրոն օլ եարիմ նէտէ
Կիւլիւ խանըն աշգը վար տըր ա սէրոն
Կէօղիւմիւզտէն ագար գանըլ աշըմըզ :

Սինէմոնէ եանըյօր պու աշգըն նարի
Կէօնիւլ չէքմէտէ տիր ահ իլէ գարի
Քաշան Փիքրիմիզէ կէթիրսէք եարի
Հէման գէհիր օլուր թաթլու աշըմըզ :

Տիւշաիւմ պիր թիւքէնմէզ ահ իլէ վահէ
Բէնտիմ սէվգ իթաիմ պիր տօղրու բահէ
Իգին վերս ին պու Մէլիք շահէ
Սէրիւր մէյասէ գանլու լէշիմիզ :

Պու վագաատուն սօնրա Մէլիք շահըն էօզ
վալիտէսինէ էմրի Հագ վագը օլուպ , բատի-
շահ բէք զիեատէ հսէֆ իթաի իսէ տէ , ըի-
ճալ ու քիպարըն իպրամըյլա եէնիտէն թէ-
ղէվիւն իլլէտի քի , պու գարընըն սիւտիւ
պօղուգ օլմաղլա , հէր նէ գատար սուրէթը
զահիրէտէ կիւեա էօյէ էվլատընը , եանի Մէ-
լիք շահը սէվէյօր կիպի կէօրիւնիւր իտի իսէ
տէ , հալ պու քի ճիտտէն մէրգումնն հագ-
գընտա ատալէթ հըսս իտէր իտի , վէ պու
իսէ քէնտիսինէ էվլատ օլմատըղընտան , Մէլիք
շահըն իլէրուտէ հիւքիւմէթէ վարիս օլա-

ճաղընը դըսգանտըղընտան նէշաթ իթմէք-
աէ իտի :

Քէզալիք պիր միւտտէթ սօնրա Մէլիք
շահըն բէտէրի Ատիլ շահ տախի խասթա տիւ-
չէրէք իւշ կիւնտէն սօնրա աղմի տարի պագա
էյլէտի , վէ պէհագ գէն ահալինին բէյ ու ար-
ղուտու իլէ Մէլիք շահ բէտէրինին թահտընա
ճիւլիւս իտիպ , պիր էյեամ սօնրա էյմէն ճա-
նիպինէ կիթմէյէ գարար վիրմէքլէ , վէտա
իթմէք իշիւն էօյէ վալիտէսի նէզալինէ կիթտի-
յինտէ , վալիտէսի , — Պէն տէ սէնինլէ պէրա-
պէր կէլիբիմ — տէյիպ , օղլունուն կիթմէսինէ
բաղը օլմատը , օլ վագըթ Մէլիք շահ սաղը
էլինէ այըպ վալիտէսի իլէ պէրապէր շու պէ-
յիթլէրի թէքէլիւմ իթտիլէր :

ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Տկյնէ աննէ պէնտէն տօղրու ճէվասը
Աննէ սէնտէն իգին ալմաղա կէլտիմ
Նէչէ պիր չէքէյիմ պէն պու աղասը
Աննէ սէնտէն իգին ալմաղա կէլտիմ :

ՎԱԼԻՏԵՍԻ

Օղլում սանն նիճէ իգին վէրէյիմ
Օղլում պէնի էօլտիւրոնէ պիլէ կէօթիւր
Սօնրա սէնսիզ պու եէրլէրոն նէյլէյիմ
Օղլում պէնի էօլտիւր պէրապէր կէօթիւր :

ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Աննէ սէնին պէն հէր տէրտին պիլիրիմ
Սագլն սանմա պէնի օնտա գալըրըմ
Հագ էօմիւր վերիննէ կինէ կելիրիմ
Աննէ սէնտէն իզին ալմաղա կելտիմ:

ՎԱԼԻՏԵՍԻ

Պիր քէմիք կէօրտիւնմի օղլում եիւզիւմտէն
Ագըտըրըն գանլու եալար կէօզիւմտէն
Էկէր հիստէ ալարն իսէ սէօզիւմտէն
Օղլում պէնի էօլտիւր թէք պիլէ կէօթիւր:

ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Պէն քի Մելիք շահըմ Ֆերեատ իտէրիմ
Տէրունիմտէն աալա չըգմազ քէտէրիմ
Սէնին իլէ նիճէ եօլա կիտէրիմ
Աննէ սէնտէն իզին ալմաղա կելտիմ:

ՎԱԼԻՏԵՍԻ

Նիճէ աղամայըմ սէնին պապանա
Պօյանտը կէօզլէրիմ ալ գըզըլ գանա
Աննէ հագգըմ հէլալ էյլէմէմ սանա
Օղլում պէնի էօլտիւր տէ պիլէ կէօթիւր:

Նիհայէթ Մելիք շահ, վալիտէսինին ըէճա
ու իպրամլարընա տաեանամայըպ, մէրգու-
մէյի տախի պէրապէր ալարագ եօլա ըէվան
օլտուլար. պիր միւտտէթ կիտիլտիլքտէն սօն.

րա, պէօյիւք պիր գուլէյէ թէսատիւֆ իտէ-
րէք, իչէրույէ տուխուլ իթտիլէր իսէ տէ
քիմնէյի կէօրէմէտիլէր. մէկէր մէզքիւր գուլէ
Քէօր Պօզ բէհլիվան նամ պիր ատէմին մա-
լիքեանէսի իմիչ քի, մէրգում, պիրազ սօնրա
կելիպ Մելիք շահ իլէ վալիտէսինի կէօրտիւ-
յիւնտէ հիւրմէթ իլէ գապուլ իթտի, վէ պէ-
րապէրլէրիննէ օթուրուպ կէօրիւլմէյէ պաշ-
լատըլար:

Մելիք շահըն վալիտէսի, սիւտիւ պօզուգ
պիր գատըն օլմաղա, ճիպիլիլէթի իգթիզա-
սընճա պիր հիւքիւմտար զէվճէսի օլտուղու-
նու նանքէօրըլ գլա ունուտարագ, մէրգում
Քէօր Պօզ բէհլիվան տէնիլէն քիմնէյէ կէօ-
նիւլ տիւչիւրիւպ, վէ Մելիքշահ պիր արա
տըշարըեա չըգտըլընտա, խապիսէ գարը բէհ-
լիվանա խիթապէն, — Պէն սէնին աչգընա
կիրիֆթար օլտում, իմտի շու օղլանը պիր տէ-
սիսէ իլէ էօլտիւր տէ, պիզ պոււնտան պէօյլէ
սերպէսթճէ սէնի իլէ էյլէնիպ քէյֆիմիլէ
պագարըզ — տէտիյինտէ, բէհլիվան ճէվապ
վէրիպ, — Հայըր հայըր, էյիտ էյիտէ գըյ-
մազ, անճագ պու իլէ պաշգա պիր թէտպիր
գուլլանմալըլըզ, շէօյլէ քի. օղլան կելտիլին-
տէ քէնտինի խասթա կիպի կէօթէր, վէ
պաղչէտէ պիր նար աղաճը վար, մէզքիւր
նարտան իքի տանէ եէյէճէք օլուրսամ քէսպը
սըհհէթ իտէճէյիմի ըիւեամտա կէօրտիւմ տէ-
յիվէր, պէն սօնրա իւսթ եանընը պէճէրի-

րիմ — տէտի, վէ պէօյլէճէ պէ, յնլէրինտէ գա-
րար վէրաիլէր :

Մէլիք շահ էվէ ավտէթ իթտիլինտէ վա-
լիտէսինի խասթա կէօրիւպ սէպէպինին նէ
խտուկինի, վէ թասհիհի միգաճ իթմէսի ի-
չիւն նէ թէտպից իթթիխազ օլունմասը լա-
զըմ կէլաիլինի սուալ իթմէքէ, խասիսէ, յի
մէրսումէ ֆեօր բէհլիվան իլէ գարար վէրմիչ
օլտուգլարը կիպի իֆատէյի մէրամ իտինճէ,
Մէլիք շահ ալէթ թաճիլ պաղչէյէ գօշուպ,
մէգքիւր նար աղաճընը պուլտու, վէ հէնուզ
նարլարը գօբարմագլա մէշղուլ իքէն, նակէ-
հան իքի տէհչէթիւ արսլան, գանլը բէնչէ-
լէրինի աչարագ պիչարէ տէլիգանլընըն իւզէ-
րինէ հիւճիւմ իթտիլէր :

Օլ անտէ Մէլիք շահ, գահրիմանքեարի
պիր թավր իլէ գըլըճընը չէքիպ արսլանլարըն
իւզէրինէ վարսը, վէ պիր համլատէ իքիսինի
պիրտէն հէլագ իթտիլտէն սօնրա, վալիտէ-
սինին տէրտինէ տէրման օլաճագ նարլարը
գօբարտը, վէ էվէ տէօնմէյէ հազըրլանմըչ
իքէն, մէգքիւր հէլագ իթտիլի իքի արսլան-
լարըն իքի եավրուլարը կէօղիւնէ իլիչիպ,
պիչարէ հայվանլարըն հալինէ աճըեարագ,
անլէրի տախի պէրապէր ալմագլա խանէյէ
ավտէթ, վէ նարլարը վալիտէսինէ թագտիմ
իթտի :

Մէլիք շահ, պու իքի եավրու արսլանլարը
օլ տէրէճէ տըգգաթ իլէ պէսլէյուպ գայըր-

քի, ազ միւտտէթ զարֆընտա կէրէյի կի-
պէօյիւյիւպ սէրբիլտիլէր, վէ Մէլիք շա-
իւզէրինէ սօն տէրէճէ պիր մուհապպէթ
զլատըլար, պու մինվալ իւզրէ պիր ազ
բըթ կէչիպ, պիր կիւն եինէ վալիտէսի
օր բէհլիվանէ սէօղ աչըպ — ճանըմ պիզ
օլլանըն վիճուտինի նաօըլ օրթատան
լարրաճարը — տէյու իֆատէյի մէրամ,
հայըճա իպրամ իթտիլինտէ, բէհլիվան
պիսի ճէվապ վէրուպ — Շու եազընլարտա
իր էլմա պաղչէսի վար քի օրայա այագ պու-
ն տտէմ պիր տահա արչարբեա չըգամազ,
թմէ օլլանը մէգքիւր պաղչէյէ կէօնտէրմէ-
լիսին, իմտի սէն եինէ քէնտինի խասթա օլ-
մուշ կիպի կէօթէր, վէ պու տէֆա տախի
թքի առթթ էլմա իսթէյի վար — տէյինճէ,
խնայիտէյի մէզպուրէ տէրհալ բէհլիվանըն
կէօթէրտիլի թէտպիլի գապուլ, վէ իճըա-
սընա ամատէ օլտու :

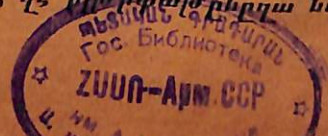
Մէլիք շահ էվէ տէօնտիլիւնտէ վալիտէ-
սինի թէքրար խասթա կէօրիւպ սէպէպինի
սուլ իտինճէ, խայընէ գարը — Սման օղ-
լուճ, շու եազընլարտա պիր էլմա պաղչէսի
վարըմըչ, պանա մէգքիւր պաղչէտէն իքի ա-
տէթ էլմա ալըպ կէլաիլինտէ քէսպը սըհչէթ
ու շիֆա իտէճէյիմի բէք ալա պիլիլիմ —
տէր տէմէզ, Մէլիք շահ — Պաշ իւսթիւնէ
մղիտէճիլիմ շիմտի ալըպ կէլիլիմ — տէտիլ-
ին սօնրա, հէման աթընա պինտի, վէ իքի

արսւանլարը տախի պերագերինէ ալարու
 մէջքիւր պողչէյէ վասըլ օլտու, պու պողչ
 նին իթթիսալինտէ ուու պիր չայըր օլու
 իչպու չայըրտա մէկէր գըրգ նէֆէր գանըլ վէ
 զալիմ հարամիլէր պարընըրլար իմիչ, պու
 րար տէրիգանընըն պողչէյէ կիրտիլինի կէօ
 տիւրլէրինտէ, իչլէրինտէն պիրի Մէլիք շահ
 թէլէֆ իթմէք նիլէթի իլէ պողչէյէ կիրտի
 իսէ տէ, տէրագապ արսւանլարըն պիրի, մէր
 գում հարամիլի բարչա բարչա իթտի, արգա
 սընտան պիր տիկէրի տահա կէլմէքլէ, արս
 ւանլար անը տախի տիկէրինին եանընա կէօն
 տէրտիլէր, վէլ հասըլ պու մինվալ իւզրէ մէզ
 քիւր իրի արսւանլար, պի իզնուլահը թաալա,
 գըրգ նէֆէր հարամիլէրի խիւրտու խաչը, վէ
 ճիւմէսինի թէլէֆ իթտիլտէն սօնրա, ելինէ
 կէլիպ գուզու կիպի ույգույա վարմըլ օլուն
 Մէլիք շահըն պաչը ուճունտա եաթտըլար:

Պիրտէ Մէլիք շահ կէօղլէրինի աչաըզընտա
 ինսան լաչէսի իլէ տօլմուչ օլան չայըրը կէօ
 րիւպ հիքմէթինէ վագըլֆ օլտու, վէ գօրար
 մըլ օլտուզու ելմալարը իսթիսհապէն խ նէ
 սինէ ալտէթ իթմէք իւզրէ իքէն, կէօղլէյէ
 զայէթ միւզէյյէն պիր սերայ իլիշտի, վէ մէ
 րագընտան թահրիք օլունարագ — իլահի նէ
 իշ տիր պու աճապա պու սերայտա քիմ վար —
 տէտիքտէն սօնրա, տէրհալ մէզքիւր սերայ
 տան իչէրի կիրիպ, քէմալի թաաճիւպլէ այըն
 օն տէօրտիւ կիպի տիւպէր պիր տուխթէրի

զէօհրէ բէյքէր կէօրմէքլէ մէրսումէյէ խի
 թապէն — Էֆէնտիմ պու սերայըն տէրունին
 տէ պէօյլէ եաբա եալընըլ նասըլ եաչայօր
 սընըլ, ըէճա իտէրիմ պունըն հիքմէթի նէ
 օլտուզունու պէնտէնիզէ պէեանէ հիւմէթ
 պույուրսանըլ մէմնուն օլուրում — տէյինճէ,
 հիճապընտան նաչի գըզըն կիւլ կիպի եանագ
 րար ալ ալ, վէ օլ կիւզէլ կէօղլէրի իչինտէ ի
 ըի պիր կէօղ եաչը նիւմայան օլուպ, քէմալի
 նազ ու չիվէ իլէ ճէվապ վիրէրէք:

— Էֆէնտիմ, ճարիլէնիլ Հինտ բատիչա
 հընըն պիր թանէճիք նազըլ քէրիմէսիլիմ, վէ
 իսմիմ տախի Չէչմինազ տըր, թալիլի նասա
 զըմ իգթիզատընճա պու գըրգ նէֆէր հարա
 միլէր, հէր նասըլսա պիր թագըրիպ պէնի բէ
 տէրիմին նէզտինտէն չալարագ իչպու սերայէ
 աչըրմըլար իտի, վէ ճարիլէնիլին ազատէյի
 նէֆսիմ իչիւն բէտէրիմտէն պին ալթը եիւզ
 քիսէ ագճէ թալէպ իթմիչլէր, վէ մէպլազը
 մէզպուրը ալմատըգճա պէնի սալը վիրմէյէ
 ճէքլէրինի, վէ կէօնա կէօն եզա ու ճէֆա իլէ
 գաթլ իտէճէքլէրինի, բէտէրիմէ սուրէթը
 թէհտիտանտէ պէեան իթմիչլէր իտի քի,
 իչթէ պու սէպէպէ մէպնի շուրաճըգտա մահ
 պուս պուլունարագ, հայլի վագըլթտան պէրի
 մէզքիւր պէտ չէհրէ խըրսըլարտան մատէ
 քիմսէնին եիւզիւնի կէօրէմէմիչ իքէն, համտ
 օլա պու կիւն զաթըլ ալինիլին նուր ճէմալի
 իլէ միւչէրէֆ, վէ իսթիսթիւրըղա նայիլ օլ

411-801

մագրա պահտը եար օլտոււմ — տէմէքլէ, լաւթ.
մը քելամ իյլէտի :

Յիւլիպը մէրգումէ կիւզէլ գըզճըղաղ,
Մէլիք շահըն հիւսնիւ մէլահաթընա աչըգ օլ-
մուշ օլմաղըլա, պալատէքի սէօղլէրի սէօղլէ-
տիքտէն սօնրա հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամայա-
պաշատը, վէ օղլան տախի մէզպուրէնին պու-
հալինի կէ Թէքլէ բըզգաթա կէլիպ սաղընը
էլէ ալտը, պագալըմ նէ սէօղլէտի :

ԱԼՏԸ ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Մէնի եարատանա դուրպան օլայըմ
ճանան նէ տիր տէրտին պէօղլէ աղլէրսին
Մէօղլէ քի տէրտինէ տէրման օլայըմ
ճանան նէ տիր տէրտին պէօղլէ աղլէրսին :

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Կիւլմէտիմ ճիհանէ կէլտիմ կէլէլի
Եա պէն աղլէմէյիմ քիմլէր աղլէսին
Գըրգ կիւն տիր պուրատա մահպուս օլայը
Եա պէն աղլէմէյիմ քիմլէր աղլէսին :

ԱԼՏԸ ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Հայլի տէմ տիր պէն աչըգըգ իտէրիմ
Կիւն պէ կիւն արթմագտա տէրտ ու քէտէրիմ
Գօրգմա սէնի պուրտան ալըր կիտէրիմ
ճանան նէ տիր տէրտին պէօղլէ աղլէրսին :

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Տօղրու սէօղլէ պէյիմ սանա քիմ տէրլէր
Նիճէ գըսմէթ օլտու սանա պու եէրլէր
Շիմտի սէնի կեօրիւպ պաշըն քէսէրլէր
Եա պէն աղլէմէյիմ քիմլէր աղլէսին :

ԱԼՏԸ ՕՂԼԱՆ

Պու կիւն ճէնկ օլընտու մէյտան իշինտէ
Ճիւմլէ լէլէր եիւզտիւ ալ գան իշինտէ
Գուրթուլմատը կիթտի պիր ճան իշինտէ
ճանան, տէրտին նէ՞ քի պէօղլէ աղլէրսին :

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Պէյիմ, գուրպան օլամ թաթլը տիլինէ
Մէվլամ գուվլէթ վէրսին քէնտի դուլունա
Նիճէ տիւշտիւն հարամիլէր էլինէ
Եա պէն աղլէմէյիմ քիմլէր աղլէսին :

ԱԼՏԸ ՕՂԼԱՆ

Մէլիք շահ չէքմէտէ աչըն էզասըն
Էլլէթ չէքէր քիշի գարա եազըսըն
Տօղրու սէօղլէ կիւզէլ քիմին գըզըսըն
ճանան տէրտին նէ քի պէօղլէ աղլէրսին :

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Պու Չէշմինաղ նիճէ գըլմասըն ահի
Պապամը սօրարսան Հինտ բատիշահի
Զօգտան տըր չէքէրիմ պու ահ ու վահի
Եա պէն աղլէմէյիմ քիմլէր աղլէսին :

Պու պէյիթլէրի գարշըրգը օգուտուգ-
տան սօնրա , Մէլիք շահ Ջէշմինազ հանըմը
սէրայտան տիշարը չըգարտը , վէ պիր էմնի-
յէթլի ատէմէ թէրֆիգէն , մէրգումէյի բէ-
տէրինէ կէօնտէրմէք իչինն եօլա չըգարտըգ-
տան սօնրա , սէրայըն տէրունինտէ պուլունան
եիւքտէ հաֆիֆ վէ պահատէ աղըր պազը էշ-
եալէր իլէ , գօրարմըշ օլտուղու էլմալէրի վա-
լիտէսինէ կէօթիւրմէքտէ օլտուն , պէրիտէ վա-
լիտէսի տախի բէհլիվանէ ,

— Շայէտ Մէլիք շահ պու պէլատէն տախի
եագայը սըյըրըպ սաղսէլիմ կէլտլինտէ նէ
թէտպիր գուլլանմալըյըզ — տէյինճէ , բէհ-
լիվան տախի ,

— էլէր պու տէֆա տախի գուրթուլուպ
կէլիրսէ , արթըգ պու օղլանըն եանընտա
գուվկէթլի պիր թըրըսըմ պուլունաճաղընա
ասլա շիւպհէ ճայիզ օլամազ . իմտի պու թը-
լըսըմըն նէտէն իպարէթ օլտուղունու անլա-
մագլըղըն էլլէմ տիր — տէտի :

Մէրգում բէհլիվան իլէ մէզպուրէ խա-
պիսէ գարը , պու կիպի զալիմանէ սէօզլէր իլէ
կէօրիւշմէքտէ իքէն , Մէլիք շահ նակէհան
կէլիպ օտատէն իչէրի կիրտի , վէ սէրայտան
ալմըշ օլտուղու էշեալէրի հըֆը իթտիրտէն
սօնրա , էլմալարը տախի վալիտէսինէ թագ-
տիմ իթտի քի , մէզպուրէ — Սաղ օլասըն էվ-
լատըմ — տէյիպ էլմալարը եէտի , վէ կիւեա
խասթալըգտան շիֆարէզիր օլմուշ օլտու :

պիր հալտէ պիր գաթըրըն իւսթիւնէ պինտի-
րիպ կէօթիւրտիւ , վէ հէման պիր գուեու
պուլուպ իչինէ ակըվէրտի քի , պիր զէման-
տէն սօնրա պիշարէ տէլիգանլընըն ագլը պա-
չընա կէլտի , վէ քէնտի հազգընտա իճրա ի-
տիլէն , վէ մահզա վալիտէսի թարաֆընտան
թէրթիպ օլունան պու մէզալիմին թէէսիրի
իլէ աճը աճը ահ ու ֆէրեատ իթտիրտէն սօն-
րա , շու աթիտէքի պէյիթլէրի թէրէննիւմ
իթտի :

Աճապ քիմէ արզ էյլէսէմ հալիմի
Մէվլամ գուրթար պէնի եա ալ ճանըմը
Նիճէ գըյտըն պանա թանկըր զալիմի
Մէվլամ գուրթար պէնի եա ալ ճանըմը :

Կիճէ կիւնտիւզ աննէ տէյու եանտըղըմ
Պէնի սէվէր տէյու ճանտան գանտըղըմ
Կէօր պանա նէ իթտի սատըգ սանտըղըմ
Մէվլամ գուրթար պէնի եա ալ ճանըմը :

Չալիմ բէնչէսինի ճանըմա սալտը
Գըյտը կէօզլէրիմէ գան իլէ տօլտը
Եար իլէ վուսլէթիմ մահչէրէ գալտը
Մէվլամ գուրթար պէնի եա ալ ճանըմը :

Օ զալիմ՝ եարինի ալըպ կիւլիւշիւր
Մէլիք շահ գուեուտա տէրտլէ սէօյլէլիւր
Արուանլարը Չարիպ զարիպ ուլաչուր
Մէվլամ գուրթար պէնի եա ալ ճանըմը :

Պիշարէ Մէլիք շահ, պալատէ մուհարրէր պու պէյիթլէրի հէմ օգուր վէ հէմ տէ ճիյերլէր բարալեաճազ մերթեպէտէ ահ ու ֆերեատ էյլէր, վէ քէնտի դայըրը պէսլէտիյի արսլան եավրուլարը տախի գուեու նուն աղզընա կէլիպ դարիպ դարիպ ուլաչըրլար, վէ կիւեա անլէր տախի ֆերեատլէրի իլէ Մէլիք շահա հէմոէմ օլմագ իսթէրլէր իտի պիլ ան պիտթէսատիւֆ Հինտ բատիշահընըն պազիրկեան պաչըսը մահալի մէզքիւրտէն կէչիպ, Մէլիք շահըն պուլունտուղու գուեու նուն եագընլարընտա գօնարագ, պիր մըգտար արամ իթմէք իսթէմիշ իտի:

Պազիրկեանը մերգուժ, Մէլիք շահըն պուլունտուղու գուլունըն պաչընտա պիր աթ իլէ իքի արսլան տօլաշտըղընը, վէ կեահ պէ կեահ արսլանլարըն գուլընըն տէրունինէ պագարագ խուսուսի պիր սէտայրլա ուշատըղլարընը կէօրիւպ քէնտու քէնտույէ — Պու իշտէ միւճէրլէա պիր հիքմէթ օլմալը — տիմէքլէ տիւչիւնմէյէ պաչլատը, վէ զաթէն քէնտուսի էհլի մերագ, վէ համիյէթլի պիր զաթ օլմաղըլա, պու հիքմէթի անլամագլըղա գարար վիրիպ, թէվապիսինէ իսթապէն — Եահու իչինիզտէն հէր քիմ շու գուեույա կիրիպ տէ քէյֆիյէթէ վագըֆ օլուր իսէ, անա հայըճա իհսան իտէճէյիմի վատ իտէրիմ — աէտի:

Մերգուժ պազիրկեան պաչընըն խըրտմէթքեարլարը իչինտէ, Տէլի Ահմէտ վէ Տէլի Մէ-

հէմէտ նամ իքի նէֆէր ճէտուր վէ քիւսթախ խատէմէլէր վար իտի քի, պոււնլար էֆէնտիլէրինին վատինի իչիթտիլէրինտէ, տերհալ իքիսի պիրտէն գուլունըն տէրունինէ էնտիլէր, վէ պիր մըգտար սօնրա Մէլիք շահը բէթմիւրտէ վէ սէրսէֆիլ պիր հալտէ օլարագ պազիրկեան պաչընըն եանընա կէթիրտիլէր:

Արսլանլար՝ Մէլիք շահը կէօրտիւրլէրինտէ տերհալ այագլարընը եալամաղա պաչլատըղլարը կիպի, աթ տախի ավաղը օլտուգճա քիշնէմէյէ պաչլատըղընը պազիրկեան պաչը կէօրիւպ, պիր գաթ տահա մերագա տիւշտիւ, վէ հէման Մէլիք շահա իսթապէն — Եահու սէնին պու հալի բիւր մէլալինին սէպէպի նէ տիր, վէ նիչիւն պու գուլունտա պուլունտուլօրսըն — տէյու սիւալ իթտիյինտէ, Մէլիք շահ, տերհալ պազիրկեանըն գաֆլէսի իչինտէն պիր սագ պուլուպ, շու պէյիթլէր իլէ իֆատէյի հալ իթտի:

Կէօր նէ տերտէ գօյտու պիր զալիմ պէնի Մէյլէմէյէ եօգ տըր թէնտէ մէճալիմ իմտատա կէօնտէրտի եարատան սէնի ֆէրէմ գըլ էֆէնտիմ օլ հասպէ հալիմ:

Աննէ տէյու ալըպ կէլաիմ պու ճայէ Ախէր հասրէթ գօյտու պէնի տիւնեայէ Լայըգ օլմագ իսէ կէօղիւմ չիֆայէ Ղայրի պէրպատ օլուր պու զարիպ հալիմ

Մէրհամէթ եօղումը ասլա գանընտա
Տիւնրիմ քի պուլտուն թաթը ճանընտա
Եարըն մահչէր կիւնիւ հագ տիվանընտա
Ահ իլէ վահ իլէ չէքսին վէ պալիմ

Մէլիք շահ գալմը տըր պու եէրտէ պէօյլէ
Հալիմէ սէն պագտա մէրհամէթ էյլէ
Պէնի պըրագմայըն պուրատա պէօյլէ
Իշթէ պու տըր սիզէ օլան մէգալիմ:

Մէլիք շահ իշպու պէյիթլէրի օգուսուգ-
տան սօնրա , շիֆահէն տախի հալինի պէյան
վէ պագրիկեան պաշընըն մէրհամէթ ինի թահ-
րիք ու թուղեան իթմէքլէ , հէման Մէլիք
շահը աթընա պինտիրտի , վէ քէնտիսի տախի
պէյիքրինէ սի վար օլարագ պիլծիւմէ գաֆ-
լէսի իլէ պէրապէր եօլա րէվան օլարագ , նի-
հայէթ Հինա ըգլըմընա վասըլ օլտուլար : վէ
չէհիրէ պիր իքի սաաթ մէսաֆէ գալմը իքէն
պիր պէօյիւք աղաճըն ալթընա էնտիքլէրին-
տէ , պագրիկեան պաշը Մէլիք շահէ խիթա-
պէն — Օղլում սէն պու աղաճըն ալթընտա
պիր աղ էյլէն , պէն շէհիրէ վարտըղըմտա ա-
տամ կէօնտէրիպ սէնի ալըրմ — տէմէքլէ ,
Մէլիք շահը մէգքիւր աղաճըն ալթընա պը-
րագտը , վէ քէնտիսի էթպասըյըլէս պէրա-
պէր շէհիրէ տախիլ օլտու :

Թէսատիւֆի օլարագ , մէկէր օլ կիւն Հինա
բատիշահընըն քէրիմէսի , եանի Մէլիք շահըն
հարամիլէր բէնչէսինտէն խէլաս իթտիյի Չէշ-

մինաղ հանըմ , ալա չըգմըլ օլմաղըլա Մէլիք
շահը աղաճըն ալթընտա կէօրտիւ իսէ տէ
թանըեամատը , զիրա պիչարէ տէլիգանը
պիւսպիլիւն թաղեիր օլմուշ ըտը , նէ հալ
իսէ Չէշմինաղ հանըմ , մէրգումը ֆրգարա
զանն իտէրէք պիր մըգտար սատագա վէ-
րինճէ , Մէլիք շահ գապուլ իթմէտի , վէ գըլ
տախի պու հալէ թէհաճիւպ իտէրէք քէլամէ
աղաղ իտուպ ,

— Ես տէլիգանը , վէրտիյիմ պագչիչի նի-
չիւն գապուլ իթմէյօրսըն — տէյինճէ , Մէլիք
շահ ճէվապ վիրուպ ,

— Էյ միւրվէթիւ հանըմըմ , պանա ալ-
թուն լագըմ տէյիլ տիր , անճագ էկէր լութ-
ֆէն պէնի պիր մահալէ կէօթիւրիւպ , էօլիւն-
ճէյէ գատար գայըրաճագ օլուրսան , իլէլ
էպէտ պէնի միննէթտար գըլարսըն — տէտի :

Գըլ , տէրհալ Մէլիք շահը մայէթինէ ա-
լըպ սէրայա կէօթիւրտիւ , վէ աշճը պաշըսը-
նա թէսլիմ իտուպ , մէրգումը կիւզէլճէ գա-
յըրմասընը էմր իթտի : Պիր գաշ կիւն պու
մինվալ իւզրէ կէշտիքտէն սօնրա , կիւնիւն
պիրինտէ Մէլիք շահ աշճը պաշըյըլա միւսա-
հիպէթտէ իքէն նասըլսա մինասիպէթ ալար-
րարագ ,

— Եանու , բատիշահընըըն գուվվէթ ու
գուտրէթի եէրինտէ օլտուղանը պիլտիյիմ
հարտէ , պիր թանէճիք քէրիմէսինի գըրգ նէ-
ֆէր հարամիլէրին զալիմ բէնչէլէրինտէն գուր-

Թարմաղա միւգթէտիր օլամատրղընա թաա-
ճիւպ իթմէքտէյիմ — տէյինճէ, աշճը պաշը
քէնտույի թօրլայարագ տիւշինմէյէ պաշլա-
տը, վէ մուխաթիպինին թէքին պիր ատէմ
օլմատրղընա գանաաթ կէթիրէրէք, հէման
թէմըինի պիր վագար իլէ,

— Օլմայա քի Չէշմինաղ հանըմը սէն գուր-
թարմը օլատըն — տէտիյինտէ, Մէլիք շահ
տէրունի տիլտէն պիր ահ չէքիւպ,

— Էվվէթ, պէն գուրթարտըմ, ֆագաթ
նէ չարէ . . .

Աշճը պաշը, քէմալի թէաճիւպլէ պու սըր-
ըր տույունճա տէրհալ Չէշմինաղ հանըմըն
հուզուրընա չըգըպ — Էֆէնտիմ, թահթը հի-
մայէնիղէ ալըլ շտուղունուղ քեօր ատէմ,
հագգը ալինիղտէ պիր թագըմ մինասիպէթ-
սիղ սէօղլէր սէօյլէյօր — տէյու շիքեայէթէ
պաշլատը:

Չէշմինաղ, պունը իշիթտիյինտէ տէրագապ
քեօրըն նէզտինէ վարըպ, մէրգումը իսթիճ-
վապ իթմէքլէ, հագըգաթէն օլ քեօր ատէ-
մին քէնտիսինի հարամիլէր բէնչէսինտէն
գուրթարան տէլիգանըր իտուկինէ ապա շիւպ-
հէսի գալմատը, վէ հէման բէտէրինին հու-
զուրունա չըգըպ,

— Սման Շահ պապա, ճարիյէնիղի օլ
գըրգ նէֆէր զալիմ հայտուտարըն բէնչէյի
զուլմինտէն գուրթարան օլ գահրիման քիմնէ,
պու կիւնքի կիւն սէրայընըգտա իգամէթ իթ-

մէյտէ տիր, վէ ճարիյէնիղ իսէ «Պէնի պու
պէստէն քիմ գուրթարըրսա օլ ատէմին զէվ-
ճէն օլայըմ» տէյու եէմին իթմիշ օլտու-
ղուտան, լութֆէն պէնի մէրգում քեօր ա-
տիլ իլէ թէզվիճ էյլէ — տէյիպ, վէ կէօղ
եթար իլէ բէտէրինին այագլարընա գաբա-
նէյիպգ բէճա ու նիյաղէ պաշլատը:

— Շահ ճէնապլէրի, պու հատիսէյի գըզըն-
տաս տույունճա ֆէվգէլատէ թաաճիւպ իթ-
պա վէ Մէլիք շահէ հայը իլթիֆաթ պու-
յալտուգտան սօնրա գըզընա,

— Հայտէ գըզըմ, շիմտիլիք պու պիշարէ
չալիգանըյը ալտա պաղչէյէ կէօթիւր քի,
տէլտ ու քէտէրինի պիր աղ ունուտուպ ֆէ-
րահիյէթ քէսպ իթսին, իլէրուտէ թէզէվիլճ
մնտտէսինին տախի իճապընա պագարըղ — տէ-
յինճէ, Չէշմինաղ բէտէրինին տէսթիինի մէմ-
նունիյէթլէ բուս իթտիքտէն սօնրա Մէլիք
շահըն նէզտինէ կէլտի, վէ Շահըն էմրի մու-
ճիպինճէ մէրգումը ալըպ պաղչէյէ կէօթիւր-
տի, վէ իքիսի պիրլիքտէ պէօյիւք պիր աղաճըն
կէօլկէսինտէ օթուրարագ միւսասիպէթէ պաշ-
լատըլար:

Պունըր պիրի պիրլէրի իլէ հասպէ հալ
իթմէքտէ իքէն, նակէհան ալթընտա օթուր-
մուշ օլտուգլարը աղաճըն իւզէրինէ իւշ թա-
նէ կիւվէրճին գօնտու, վէ պա հիքմէթ ուլլա-
հը թէալա, պու գուշար լիսանէ կէլիպ պիրի
օլ պիրինէ — Էյ կիտի Մէլիք շահ, կիւլի խան

Եւմէնտէ, անասը քեօր բէհլիվանըն նէգտին-
 տէ, քէնտիսի իսէ Հինա մէմալիքինտէ էլին
 գըզ իլէ սէֆօ սիւրմէքտէ — տէյինճէ, տի-
 կէր կիւ վէրճին ճէվապ վիբիպ — Հայըր ար-
 գատաշ, մատտէ տէտիլին կիպի տէյիլ տիր,
 օլ պիշարէնին իքի կէօղիւ քեօր օլտուղը հալ-
 տէ նասըլ սէֆա սիւրմէպիլիւր — տիմէսի իլէ,
 իւշիւնճիւ կիւ վէրճին քէլամէ աղաղ իտուպ,
 — Նէ պէյիս վար, էկէր շու պէնիմ գօնտու-
 ղում տալտան իքի եարբազ գօրարըպ պօր
 ալթուն թաս իշինտէ էղէրէք, մէգքիւր եար-
 բազլարտան հասըլ օլան սույը կէօղէրինէ
 սիւրմէք օլուրոս, պի իղնուլահը թաալա
 տէրազապ կէօղէրի աչըլըր — տէտի:

Մէլիք շահ քէմալի թէմաճիւպլէ գուչարըն
 պու միւքեպլէմէսինի տինլէյիպ, Չէշմինաղա
 խիթապէն — Սման էֆէնտիմ, շու սօնրաքի
 սէօղէ պաշայան գուչըն գօնտուղու տալին-
 տէն իքի եարբազ գօրարըպ պանա վէր —
 տէմէսի իլէ, գըզ տէրազապ մէգքիւր տալ-
 տան իքի եարբազ գօրարտը, վէ կիւ վէրճինին
 իլիթարը իւզրէ անլէրի պիր ալթուն թաս ի-
 շինտէ էղտիքտէն սօնրա հասըլ օլան սույը
 Մէլիք շահըն կէօղէրինէ սիւրմէր սիւրմէզ,
 էմրի Հագլէ տէրհալ կէօղէրի աչըլըպ, էվ-
 վէլիքինտէն զիեատէ պիր ըըզըլա տիննեայը
 լէօրմէյէ պաշատը, վէ իքիսի պիրլիքտէ եէրէ
 քարանարազ պարիկեահը ճէնապը Հագգա
 համու ու սէնալէր իլթտիլէր:

Պու արա հիքմէթ նէվինտէն օլարագ իր-
 արսլանլար տախի պաղչէյէ կէլիպ Մէլիք շահ
 հը պուլտուլար, վէ պիր գաշ կիւն աղիմ մէ-
 սէրբէթլէ իմրատը վագթ իտիլտիքտէն սօն-
 րա, Մէլիք շահ քէնտի էօղ ալթընա սիւվար
 օլուպ, վէ արսլանլարը տախի պէրապէր ալա-
 րագ եօլա ըէվան օլտու, վէ տօղրու բէհլի-
 վանըն սաքին օլտուղը գուլէյէ վասըլ օլուպ,
 կէրէք խայընէ վալիտէսինի, վէ կէրէք մէր-
 գում խապիս բէհլիվանը արսլանլարա կէօս-
 թէրէրէք, իքիսինի պիրտէն բարալամալարընը
 էմր իտինճէ, տէրհալ արսլանլար իքիսինի
 պիրտէն բարալայըպ թէլէֆ իլթտիլէր:

Պատէհու Մէլիք շահ թէքրար Չէշմինաղըն
 նէգտինէ կէլէրէք, վուգու պուլան մաճարայը
 հիքեայէ իյլէտիքտէն սօնրա, Եւմէնէ կիթ-
 մէք իշիւն իղին թալէպ իլթտի, վէ Չէշմինաղէ
 — Աղիզէմ, սագըն պէն կէլմէտէն էրէ վարմա-
 յասըն, ինչալահ ու թաալա աղ վագըլթտան
 կէլիր տէ սէնի պուլուրում — տէտի, վէ Շահ
 իլէ Չէշմինաղէ վէտա իտէրէք, Եւմէն ճանի-
 պինէ միւթէվէճճիհէն եօլա ըէվան օլտու:

Էնայի բահտէ պիր ուլու չայըլըլըք վէ դա-
 յէթ միւֆէրրիս պիր մահալէ վասըլ օլարագ,
 պիր պաղիրկեանըն մահալի մէգքիւրէ գօն-
 մուշ օլտուղընը կէօրիւպ քէնտու քէնտու-
 յէ — Շու պաղիրկեանտէն պիր խապէր ալա-
 յում — տէյերէք, հէման թաճիրի մէրգումը-
 նըն եանընա վարըպ սէլամլատը, վէ մէրգում

տախի իատելի սէլամտէն սօնրա — Օղլում նէ-
տէն կէլիպ նէրէյէ կիտիյօրսըն — տէյու-
սիւալ իթտիյինտէ, Մէլիք շահ սազընը ալըպ
պազիրկեանէ շու ճէվապը վէրտի,

Պիտիր քէնտին պանա պազիրկեան պաշը
Պէն սիզինէ ըէֆիգ օլմայա կէլտիմ
Նէչէ պիր տէօքէյիմ գան իլէ եաշը
Ագան գանը եաշըմ սիլմէյէ կէլտիմ:

Պու նասըլ սէվտա տըր ասլա պիլմէտիմ
Ղէմ ու միւնէթլէրտէն ազատ օլմատըմ
Միւտտէթը էօմրիւմտէ պիր կիւն կիւլմէտիմ
Անճա սայէնիզտէ կիւլմէյէ կէլտիմ:

Մէլիք շահ արայօր օլ կիւլի խանի
Աճէպ նէրտէ ճանանըմըն մէսքեանի
Պազիրկեանլար կէզէր էլպէթ հէր եանի
Եարիմտէն պիր խասպեր ալմայա կէլտիմ:

Պազիրկեանը մէրգում, մէկէր կիւլի խա-
նըն բէտէրինին պազիրկեան պաշըսը իմիշ քի,
Մէլիք շահըն օգուտուրու պէյիթլէրի տինլէ-
յիպ իշէ ալեհահ օլտուգտա, մէրգումը աճը-
եարագ — Օղլում սէնին աշգըյըլա տիլտատէ
օլտուղուն օլ բաքիզէ գըղճըղազըն բէտէրի,
պէնիմ վէլինիյմէթիմ էֆէնտիմ տիր, սէնի՝
սէվտիյին գըզըն մէմլէքէթինէ կէօթիւրիւպ
բէտէրի բատիշահա թագտիմ իտէյիմ, լա-
քին օլմայա քի գըզըն իսմինի եատ իտէսին,
զիրա սօնրա սէնի թէլէֆի իտէրլէր — տէմէսի

իլէ, Մէլիք շահ — Հայրը էֆէնտիմ, ապա
մէրգումէնին իսմինի աղղըմա ալմամ — տէտի,
վէ պէօյլէճէ գարար վէրտիքտէն սօնրա եօլա
ոէվան օլտուլար:

Վարա վարա եմէն շէհրինէ վասըլ օլտու-
ար, վէ պազիրկեան՝ Մէլիք շահը պիր գահ-
էտէ օթուրտուպ, քէնտիսի հուզուրը բա-
շիշահէ չըգարագ եէր էօրտիւքտէն սօնրա,
— էֆէնտիմ, թա տիեարը պախտտէն սիզէ
լիք շաիրի մահիր կէթիրտիմ քի տիւնեատէ
լիք տահա ագրան ու էմսալի պուլունմաղ-
մտի էկէր էմըր շահանէնիղ օլուրսա, մէր-
ումու հուզուրունուզա կէթիրէյիմ — տէ-
էսի իլէ, բատիշահ էմը իտուպ պա ֆէրմանը
վի Մէլիք շահը հուզուրունա ճէլպ իթտի:

Պազիրկեան պաշը, տէրագապ գահվէյէ
արըպ Մէլիք շահը ալտը, վէ հէման հու-
ուրը Շահէ իտխալ էյլէտի. Մէլիք շահ ա-
ապը բատիշահիյի քէմալի թաագիմ իլէ եէ-
նէ կէթիրտիքտէն սօնրա, էլքէնչէ տիվան
ուրտու, վէ բատիշահ քէլամէ աղաղ իտիպ
— Նէրէտէն կէլիյօրսուն, վէ մէմլէքէթ ու
աթանընըն իսմի նէ տիր — տէյու սիւալ
ուեուրունճա, Մէլիք շահ ճէվապ վէրիպ,
— էկէր էմըր շահանէ վուգու պուլուրսա,
էյիթլէր իլէ սերկիւզէյթիմի հէքեայէ իտէ-
նիմ — տէտի, վէ բատիշահ տախի բուի մու-
սֆագաթ կէօթէրիպ ֆէրման պուեուրուն-
ա, Մէլիք շահ իըզըր-Ալիւսսէլամ հազրէթ-

Լէրինտէն իսթիմտատ իթտիքտէն սօնրա՝ սա-
զընը ալտը , վէ շու պէյիթլէրի օգուտու .

Էյ պէնիմ էֆէնտիմ տէվլէթլիւ Շահըմ
Արզուլէյիպ կէլտիմ զուրպլէթ էլինէ
Ասիւմանէ չըգտը ֆէրեատի ահըմ
Նազար գըլ պու տէրտիմէնտին հալինէ :

Պէն քէնտիմի իւճէլէրտէն աշըրտըմ
Նարի հիճրան իլէ պաղըմ բիչիւրտիմ
Պէն Կիւլլիւ խանըմա կէօնիւլ տիւչիւրտիւմ
Սէրիմ ֆէտա գըլտըմ էօղ վիւսալինէ :

Պազիրկեան պաշը , քէնտի թէնպիհինէ
րաղմէն , Մէլիք շահըն՝ Կիւլլիւ խանըն իսմինը
եատ իթտիյինի կէօրիւպ գօրգուսընտան թիթ-
րէտի , վէ հէման հուզուրտան ալըպ եէօրիւյի
վէրմէք իսթէտի իսէ տէ , Մէլիք շահ՝ մէր-
գումու թէվիգըֆ պիւրլէ , սաղընը թէքըրար
էլինէ ալտը , վէ պազիրկեան պաշըեա խիթա-
պէն շու պէյիթլէրի օգուտու .

Կինէ պու կիւն տօլտու գան իլէ կէօղիւմ
Հազրէթի Մէվլայէ չէվիրտիմ եիւզիւմ
Ղազապ իթմէ սազըն տօղրու տըր սէօղիւմ
Պիւլպիւլ օլան արզու չէքէր կիւլիւնէ :

Մէլիք շահ էսրարըն էյլէտի պէեան
Ագըաղպ կէօզ եաշը օլմուշ տըր րէվան
Միւրատըմ պուրատա էյլէնմէք հէման
Շահըմտան պիր իղին օլա գուլունա :

Բատիշահ պու պէյիթլէրի տինլէյիպ քէյ-
ֆիլէթէ վազըֆ օլտու , վէ իչի տահա թաֆ-
սիլլի սուրէթտէ անլամազ իչիւն վէզիրինէ
ֆէրման պույուրուպ , — Հայտէ պաղչէնին
տէրուներնտէ պիր բէրտէ գուրուն , պիր եան-
տա գըզը , վէ տիկէր թարաֆտա տախի օղ-
լանը օթուրտուն , վարսընլար դարշը գարշըեա
պիրիպիրլէրիլէ սէօյլէշիինլէր , պագալըմ , է-
կէր հագըգաթէն գըզըմըն աշըզը պու տէլի-
գանլը օլտուզու թաստիգ օլունուրսա , հէ-
ման տիւյիւնլէրի իճրա օլունսուն — տէյու
էմը պույուրտու :

Վէզիր , տէրագապ բատիշահըն էմրի միւ-
ճիպինճէ պաղչէյէ պիր բէրտէ կէրտիրտի քի ,
Կիւլլիւ խան պու հավատիսի տույտուղուն-
տա , պիշարէնին սէվինճինտէն ազըլ պաշըն-
տան կիթտի , վէ հէման պաղչէյէ էնէրէք ,
Սէլիք շահըն նէզտինտէ օթուրտու , վէ Մէ-
լիք շահ տախի սաղը էլինէ ալտը , պագալըմ
նէ՛ տէտի .

Շունտա պիր տիւլէրէ կէօնիւլ տիւչիւրաիւմ
Պուլունմազ ագրանը ճիհան իչինտէ
Աշգըն աթէշիլէ պաղըմ բիչիւրտիմ
Պէնի պէօյլէ գօյտու ֆիղան իչինտէ :

Շիւքը օլտուն քի կէօրտիւմ պէն էֆէնտիմի
Կիւշ իտէրմի աճէպ պէնիմ բէնտիմի
Վագթ օլուր պիլէմէմ քէնտի քէնտիմի
Կէօրիւշմէմիզ գալտը պիւհրան իչինտէ :

Կիւն պէ կիւն հասրէթին քեար իթտի ճանա
Պիւմէմ մէրհամէթին եօգմը տըր պանա
Պէն ահվալիմ նիճէ պիւտիբէմ սանա
Էսրարըմ աշամամ ինսան իչինտէ :

Մէլիք շահը գըրգլար պէօյլէ կէօրտիւլէր
Եագամոտան գավրայըպ աշգա սիւրտիւլէր
Թամ ալթը այ պանա վատէ վէրտիլէր
Կէգէրիմ օլ ահտի էման իչինտէ :

Մէլիք շահ պու պէյիթլէրի օգուտուգ-
տան սօնրա , սաղընը պըրագըպ կիւլլիւ խա-
նըն ճէվապ վէրմէսինէ ինթիզար իթտի իսէ
տէ , կիւլլիւ խան բէրտէ արգասընտա օլտու-
ղունտան Մէլիք շահը կէօրմէտի , վէ պէլքի
րիւեատէ կէօրտիւլիւմ տէլիգանլը պու տէ-
յիլ էֆրեարը իլէ ասլա աղղընը աշըպ պէյիթ
օգումատը , վէ Մէլիք շահ միւճէրրէտ մէր-
գումէյի սէօյլէթ 'էք էֆրեարըյլա ի
սաղընը էլէ ալըպ շու պէյիթլէրի տախը իլա-
վէ իթտի .

Պու կիւն հէպ կիւգէլէր չըգմը սէյրանէ
Կիւլլէր պաղչէսինտէ գիյնէթ սաջըլը
Սան քի մէհթապ շուլէ վէրմիշ ճիհանէ
Զիեասընտան շան ու շէօհրէթ սաջըլը :

Ճէմալին կէօրէնլէր օլըր տիվանէ
Օլ հիլալ գաչլէրին տէօնմիւշ քէմանէ
Աշգընլա տէրունիմ տէօնտիւ րիւրեանէ
Վիճուտիմէ նարի շիտէթ սաջըլը :

Սէվտիլէմ կէլ պանա էյլէ մէրհամէթ
Հասրէթին չէքմէյէ գալմատը թագէթ
Պու կիւն մահգըն գըլմա էյլէ միւրիւվէթ
Հէր պիւր քէլամընտան հիքմէթ սաջըլը

Պու Մէլիք շահ ումար սէնտէն իհսանը
Աշգընտան գալմատը թէնտէ տէրմանը
Խապէր ալտըմ կէլտիմ սէն կիւլլիւ խանը
Ղարիպ պաշա տիւրիւ միհնէթ սաջըլը :

Մէլիք շահ , պու պէյիթլէրի օգուտուղըն-
տա , կիւլլիւ խան արթըգ մէրգումոնն միւ-
ճէրրէտ րիւեասընտա կէօրտիւլիւ տէլիգանլը
իտուկինէ գէրրէ գատար շիւպհէսի գալմա-
մաղլա , հէման սաղընը էլինէ ալըպ քէմալի
աշգըլա աթիւլըղիբը պէյիթլէրի օգուտու .

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Լէյլ ու նիհար հասրէթիլլէ եանտըղըմ
Տէրտիմին տէրմանը սէն սէֆա կէլտին
Աշգըյլա խէեալլէրէ տէօնտիւլիւմ
Տէրտիմին տէրմանը սէն սէֆա կէլտին :

ԱԼՏԸ ՄԷԼԻՔ ՇԱՀ

Թէրքի տիեար իտիպ ալտըմ պաշըմը
Վաթան ու եուրտումոտան կէչտիմ տէ կէլտիմ
Կէօղլէրիմտէն ագան գանլը եաջըմը
Տաղլարա թաղլարա սաջտըմ տա կէլտիմ :

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Էրէնլէր կէօսթէրտի սէնի ըրւեատէ
Աչգընլա վերտիլէր պիր տօլու պատէ
Շիւքըր օլտուն քի պու կիւն էրտիմ միւրատէ
Տէրտիմին տէրմանը սէն սէֆա կէլտին :

ԱԼՏԸ ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Կիճէ կիւնտիւզ Հազգա էյլէտիմ նիտա
Պէն թահթ ու թաճըմտան օլմուշըմ ճիւտա
Ուղրունա ճանըմը էյլէտիմ Փէտա
ԷճէԼ շէրպէթինի իչտիմ տէ կէլտիմ :

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

ՕԼ շիրին տիլինտէն նիճէ կէչիլիր
Սէօյլէտիքճէ կէօյնիւմ բասը աչըլըր
Սէնտէն տիւրլիւ տիւրլիւ կէօհէր սաչըլըր
Արիֆլէր արիֆի սէն սէֆա կէլտին :

ԱԼՏԸ ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Նազար էյլէ կէօզտէն ազան եաչըմա
Յէլէք աղու գաթտը պէնիմ աչըմա
Սէնին իչիւն նէլէր կէլտի պաչըմա
Գահր իտիպ միւլքիմտէն կէչտիմ տէ կէլտիմ :

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Պէնիմ գալպիմ սանա ղայրի էմին տիր
Պէյլիմ թարղ ու թապրըն բէք նազէնին տիր
Շիմտէն սօնրա պու կիւլլիւ խան սէնին տիր
Տէրտիմին տէրմանը սէն սէֆա կէլտին :

ԱԼՏԸ ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Պու Մէլիք շահ չըգըպ կէզտի ճիհանը
Հէմ եանընտա վարտը իքի արսլանը
Խապէր ալըպ պոննտա սէն կիւլլիւ խանը
Ագար սուլար կիպի ճօշտոււմ տա կէլտիմ :

Պու պէյիթլէրի գարչըլըգըլը սէօյլէյիպ , վէ
պիրիպիրլէրինի թանըեարագ պիր մըգտար
էզճան ու տիլ վաֆիր մուհապէթ իթտիքտէն
սօնրա , կիւլլիւ խան սէրայէ ավտէթ իթմէք
իսթէտիլինտէ , Մէլիք շահ իթէքրար սաղընը
ալըպ աթիւզգիբը պէյիթլէրի տախի էվվէլ-
քիլէրինէ իլավէ իթտի :

ԱԼՏԸ ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Կէլ տիյնէ սէօզիւմիւ էօմիրիւմին վարի
Պէն ճանըմը նիճէ այըրամ սէնտէն
Սէնին չիւն չօգ չէքտիմ ահ իլէ գարի
Եա պու ճանըմ նիճէ այըրըլըր սէնտէն :

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Կէլ իյիտիմ պէնիմ իչիւն աղլէմէ
Վար կիթ ղայրի պու կիւլլիւ խան սէնին տիր
Ահ իտուպ տա տէրտի սինէմ տաղլէմէ
Վար կիթ ղայրի պու կիւլլիւ խան սէնին տիր :

ԱԼՏԸ ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Տիյնէ սէօզիւմ պէնիմ էֆէնտիմ ճանըմ
Զիրա քի գալմատը թէնտէ տէրմանըմ
Ալամատըմ սէնտէն արղ ու էմանըմ
Եա պու ճանըմ նիճէ այըրըլըր սէնտէն :

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Կէլ պէյիմ աչգ իլէ զաֆլէթէ տալմա
Ագլընը իթիրուպ տիվաննէ օլմա
Վար կիթ ա սէվտիյիմ եօլունտան գալմա
Պիլվիչ օլ քի պու կիւլլիւ խան սէնին տիր :

ԱԼՏԸ ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Ճանրմ Մէլիք շահըն տիյնէ սէօղիւնիւ
Ֆէտա իթսիւն սանա քէնտի էօղիւնիւ
Կէլ էֆէնտիմ բուս իտէյիմ երկզիւնիւ
Կէօնիւլ սէնտէն նէ միւմքին քի այրըլըն :

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Եթէթէր տիւշտիւն եթէթէր ահ իլէ զարէ
Եալվար կիճէ կիւնտիւղ զանի սէտտարէ
Կիւլլիւ խանըն էլպէթ տուրուր իգրարէ
Վար կիթ պէյիմ պու կիւլլիւ խան սէնին տիր :

Գըզ պու պէյիթլէրի քէմալի աչգ ու մու-
հապէթլէ սէօյլէտիքտէն սօնրա սերայէ ալ-
տէթ իթտի , վէ Մէլիք շահ տախի քէնտույէ
մախուուս օլան մէսքեանընա չէ քիլտի :

Պիր դաչ կիւն սօնրա գըզըն բէտէրի Շահ
ճէնապլէրի քէյֆսիլլէնէրէք տէօրթ կիւնտէն
մէրհում օլտու . կիւլլիւ խանըն իքի էրքէք
պիրատէրի օլուպ , պունլար բէտէրլէրինին
վատը իւղրէ հէր նէ գատար գըզգարընտաչ-
լարընը Մէլիք շահա վիրմէքիլիէ բազը օլմուչ-
լար իտի խսէ տէ , սօնրատան հէր նասըլսա

ճաեարագ , մէրգումէյի քէնտի մէմլէքէթ-
լէրինէ հէմճիվար օլան Գարա խան նամ զա-
եթ մաշտար , վէ դուվվէթլի պիր պէյէ վիր-
մէյի թասալվուր իտուպ , կիճէնին պիր նըս-
ֆընտա ճէպրէն կիւլլիւ խանը ալարագ տօղ-
րու Գարա խանա կէօթիւրիւպ թէսլիմ իթ-
տիլէր . Գարա խան պիր մըգտար թէֆէք-
քիւր իթտիլէտէն սօնրա , քէնտու քէնտույէ
— Միւճէրբէտ պունտա պիր չէյ օլմալը —
տէյիպ , կիւլլիւ խանը թաղիմ վէ իհթիրամ
իլէ քէնտի սերայընա կէօնտէրիպ , հարէմին-
տէ միսաֆիր իթտի , վէ գարտաչլարընա միւ-
քեաֆաթ իտէճէք եէրտէ , պիլաքիս մէրգու-
մանը հապս իթտիրտի :

Պէրիտէ Մէլիք շահ պու հալի բիւրմէլալի
իչիտինճէ ագլը պաչընտան կիթտի , վէ տէ-
րագապ պունլարըն արգալարընա տիւշէրէք ,
թա Գարա խանըն սերայընա գատար վասըլ
օլտու , վէ պիր թագրիպ խանը միւշարիլէյ-
հին հուղուրունա չըզըպ սէլամլատըգտա , Գա-
րա խան Մէլիք շահէ իատէի սէլամ իթտիլք-
տէն սօնրա , — Օղլում , նէ թարաֆտան կէ-
լիպ նէրէյէ կիտիյօրսուն , վէ պէնտէն նէ թա-
լէպ իտիյօրսուն — տէյինճէ , Մէլիք շահ սա-
ղընը էլինէ ալըպ շու ճէվապը վէրտի .

Սէն պիր Ատիլ խանսըն եօգ տըր ուեարըն
Օլ կիւզէլ շանընա կէլտիմ աղլէրիմ
Նիչէ պէնճիլէյիւն վար խըրմէթքեարըն
Սէն քէրէմլէրքեանէ կէլտիմ աղլէրիմ :

Կէօր դարիպ պաշքմտան նէլէր կէչտիլէր
 Սինէմտէքի եարէլէրիմ տէչտիլէր
 Պէնիմ նըչանլըմը ալըպ գաշտըլար
 Սէվտիլիմէ հասրէթ գալտըմ աղլէրիմ:
 Էվիլէտէն սէվմիլիմ ու կիւլիւ խանը
 Խիլաֆըմ վարըսա ալըն պու ճանը
 Տահա գոյնումտա տըր անըն նըչանը
 Տէրտէ տէրման սէնի պիլտիմ աղլարըմ:

Պու Մէլիք շահ նիճէ գալտը բիյատէ
 Շատ ոլուպ տա էրէմէտիմ միւրատէ
 Պանա պիր գուլմ ոլտու քի պու տիւնեատէ
 Ագըպէթ թարիմար ոլտուլմ աղլարըմ:

Գարա խան իչպու պէ յիթլէրի տիյնէ յինճէ,
 տէրագապ — Շու գըզը ալըն քէօչկէ կէթի-
 ըրն, իքիտի գարշու պէ գարշու թէքէլիւմ
 էյլէսինլէր, էկէր հագըգաթէն պու գըզըն
 աչըգըյըսա, ողլանա թէսիլիմ իտինիզ, վէ գա-
 ընտաշլարընը տախի ասլա սալը վէրմէյէսի-
 նիզ — տէյու էմր էյլէտի:

Տէրհալ խատէմէլէր, Գարա խանըն էմրի
 մուճիպիսնճէ կիւլի խանը քէօչկէ կէթիւրտի-
 լէր, վէ Մէլիք շահ տախի մաշուգէսինի կէօր-
 տիւլիւնտէ աչգա կէլիպ սագընը ալտը, պա-
 գալըմ նէ սէօյլէտի:

ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Աման էյ սէվտիլիմ կէլտիմ եանընա
 Պու պէնիմ չէքտիլիմ հիճրանլար նէ տիր
 Նէչէ պիր չէքէյիմ տէրտինի պէօյլէ
 Չէչմիստէն տէօքիւլէն պու գանլար նէ տիր:

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Սէֆա կէլտին պէնիմ էօմրիւմին վարի
 Պիզի այըրանլէր Մէվլատէն պուլտուն
 Տէրուսիմտէ եանար աչգընըն նարի
 Պիզի այըրանլար Մէվլատէն պուլտուն:

ԱԼՏԸ ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Էգէլտէն սըրըմը պիլտիրտիմ սանա
 Պու հասրէթին ախէր քեար իթտի ճանա
 Չիւնքի մուհապպէթին եօղուտը պանա
 Վէրտիլին գոյնումտա նըչանլար նէ տիր:

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Պիլիսին պէն սէնի սէվմիլիմ ճանտէն
 Նիճէ քէմիլիք իւմիտ իտէրսին պէնտէն
 Թա պէն էօլմէյինճէ այրըլմամ սէնտէն
 Պիզի այըրանլար Մէվլատէն պուլտուն:

ԱԼՏԸ ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Գարա խանէ արզ էյլէտիմ հալիմի
 Գարտաշլարըն տէտի թութուն զալլիմի
 Իքի ճէլատ պաղլատըլար գօլումը
 Պիզէ պէօյլէ գարա պիւհթանլար նէ տիր:

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Պու այրըլըզ չադտան եագըլմըզ պաշա
 Գարտաշլարըմ սէպէպ ոլտու պու իչէ
 Խիլաֆ իսէ նամըմ եագըլըն թաշա
 Պիզի այըրանլար Մէվլատէն պուլտուն:

ԱԼՏԸ ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Պու Մէլիք շահ նիճէ կէջսին եարինտէն
Տաղլար աճիզ օլտու ահ ու զարինտէն
Այրըմազ նասիպի ազգըն նարինտէն
Սէրիմիզտէն թիւթէն տիւմանլէր նէ տիր :

ԱԼՏԸ ԳԸԶ

Հէման Սլլահ պիզէ իթսիւն իհասանը
Սրամըզտան եօզ էյլէսիւն տիւշմանը
Սէն բէք չօզ աղէթտին պու կիւլիւ խանը
Պիզի այլրանլար Մէվլատէն պուլսուն :

Գարա խան , պու իքի կէնճ աչբ ու մաշուգէնին տիլսուզանէ թէքէլիւմէրինի կէօրիւպ իչէ ախտահ օլտու , վէ խատէմէլէրինէ խիթապէն — Մատէմ քի ճէնապը Հագ պու իքի կէնճլէրի պիրիպիրինէ մինասիպ կէօրմիւշ տիր , իմտի տէրհալ վագըլթ զայպ իթմէքսիզին գըզը օղանա թէսլիմ իտին . ֆագաթ գարընտաչլարընը զընտանա աթըվէրին — տէյու էմր իտինճէ , Մէլիք շահ իլէ կիւլիւ խան , Գարա խանա աղիմ թէչէքքիւր վէ սէնալէր իթտիքտէն սօնրա , զընտանա աթըլմալարը էմր օլունան գարտաչլարընըն տախի սէպիլի թախիլիյէ գըլընմալէրինի իսթիտա , վէ հէզար նաղ ու նիւաղ իլէ ըէճա իթտիքլէրինտէ , Գարա խան՝ մէրգումանըն իչպու թէքիֆինի տախի գապուլ իտիպ մէրգումանը սէրպէսթ

պըրադտը վէ պիր գաչ կիւն սօնրա Մէլիք շահ իլէ կիւլիւ խան , Գարա խանա վէտա խտէրէք , Հինտ իւլքեստընա միւթէվէճճիհէն եօլա չըգտըլար :

Պունլար , եօլլարընա կիթմէքտէ օլտունլար , պէրիտէ կիւլիւ խանըն գարընտաչլարը , հէմէրիլէրինին քէնտի հագլարընտա իթմիշ օլտուզու էյլիլի նանքէօրլուզլա ունութարագ , վէ հէր նէվի հիսսիւտաթը պէչէրիլէյի բայիմալ խտէրէք , տէրհալ պաչլարընա պիր թագըմ հաչարաթտէն իպարէթ պինլէրճէ ասկէր ճէմ իտուպ , Մէլիք շահ իլէ գըզգարընտաչլարընը գօվալամաղա պաչլատըլար , վէ Օն կիւն Օն կիճէ իչպու թէագիպէ տէվամ իտիլէրէք , նիհայէթ իւլ էմր պիր սապահ կիւլիւ խան արգաստընա տէօնիւպ գարընտաչլարընըն վաֆիր ասկէր իլէ քէնտի իւզէրլէրինէ հիւճիւմ իթմէքտէ օլտուզլարընը Մէլիք շահ խապէր վէրտի :

Մէլիք շահ արգաստընա պագտըգտա , անլէր տախի հէման կէլիպ եթիլտիլէր , վէ Մէլիք շահ սաղը էլինէ ալըպ կիւլիւ խանըն պէօյիւք գարտաչլար թէքէլիւմէ պաչլատը .

ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Գարչըտան կէլիյօր ասկէր իւսթիւմէ
Չըգարըմ մէյտանէ գան իլէ պու կիւն
Գըլըճըմ ալըրսամ էկէր տէսթիմէ
Օղրաչըրըմ պաչ ու ճան իլէ պու կիւն :

Սէն կիրմէ կէլ պու մէյտանէ պօշունա
կէօրիւրսիւն իւսթիւնէ կէլէն ինսանի
Պիզ պէլա կէլմէտիք պու կիւն պաշընա
կէթիւր թէսիւմ էյլէ օլ կիւլիւ խանի :

ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Պէն սիգէ վէրէմէմ պու կիւլիւ խանը
Ուղլունա գօյմուշում պաշ իլէ ճանը
Սիգուէն ագըսըրըմ սէլ կիպի գանը
Սափուլուն եօլումա կիտէյիմ պու կիւն :

ԳԱՐՏԱՇԸ

էյլէն սանա պիր գըլըճըմ սալայըմ
Եարը պէլտէն իքի բարչա գըլայըմ
էթլէրինի տէլիք տէլիք տէլէյիմ
Թէնինին գալմաեա սաղ հիշ պիր եանի :

ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

էգէլտէն օլ եարէ վէրսիւմ մուհապէթ
Մէվլամ պէնի անա էյլէտի գըսմէթ
Վարըն կիտին սիգէ վէրէյիմ միւհլէթ
Շու մէյտանը տօլտուրմատան լէշ պու կիւն

ԳԱՐՏԱՇԸ

Սանմա պու իթտիյին եանընտա գալա
Տիւշմէն իթտիյինի էլպէթտէ պուլա
Տէօրթ եանընը ասկէր իթտի իհաթա
Գուրթուլուրում տէյու իթմէ կիւմանի

ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Նիճէ տիւշտիւն Մէլիք շահըն բէշինէ
Պագմազմըսըն արսլանլարըն ճուշունա
Շիմտի չըգարըրսամ սէնին պաշընա
Ճիւմլէնիգի եըրթար տիշլյէ պու կիւն

Գալգանըմը ալըրմ իշթէ գօլումա
Շիմտի արթըգ պագմամ սաղ ու սօլումա
Եագանըգը պիր կէշիրսէմ էլիմէ
Սիգի հալգա իպրէթ իտէրիմ պու կիւն :

Պու թէքէլիւմտէն սօնրա Մէլիք շահ , գահ-
իմանըբարի պիր սէպաթլա մէյտանը միւտա-
րէպէյէ սալաը , վէ կիւլիւ խանըն գարտաշ-
լարը տախի մէրգումա իմթիսալ իտէրէք գը-
լըճլարընը չէքաիլէր , վէ հէնուղ պիրի պիրէ-
րի իւղէրինէ սավլէթ իթմէյէ մէյտան գալ-
մայըպ , Մէլիք շահ սըյրա գըլըճ պիր վու-
րուշտա կիւլիւ խանըն պէօյիւք գարընտաշը-
նը պէլինտէն ձըլյէ պիչէրէք թէլէֆ իթտի :

Քիւչիւք գարընտաշը , պէօյիւք պիրատէ-
րինին պու հալինի կէօրտիւյիւնտէ՝ հէման
գըլըճը գընընա գօյուպ , ասկէրին եանընա
կէլտի վէ — ~~Շահու~~ պէն հէմիլիքմի պուն-
տան չէճի վէ պունտան գահրիման լյիտէմի
էրէճէյիմ , հայըր հայըր պուտէլիգանը հէգ
պիր վէշ իլէ կիւլիւ խանա միւնասիպ տիր ,
Ենտի արթըգ սիգ տախի կէլտիյինիլք եէրէ
կիտինիլ — տէյուպ Մէլիք շահըն եանընա

կէլտի, վէ թաաղիմ իլէ սերջումը սէլամա-
 եարադ — Պիրատէր պունտան պէօյլէ արթըզ
 պէյնիմիզտէ էսէրը ատավէթ գալմատըղըն-
 տան եէքտիկէրիմիզի գարընտաշ կիպի սէվէ-
 լիմ, վէ պէնտէնիզ պատէղին սէնին էօլտիւ-
 յիւն եէրտէ, պէրապէր պէնտէ էօլէճէյիմի
 ահտ իտէրիմ, արթըզ էմր ու իրատէ էֆէն-
 տիմին տիր — տէյինճէ, Մէլիք շահ — Բէք
 ալա պույուրըն կիտէլիմ — տէյերէք մէրգու-
 մըն թէքլիֆինի էղճան ու տիլ գապուլ իթ-
 տի. վէ պէօյլէճէ իւշիւ պիրլիքտէ եօլա րէ-
 վան օլտուլար :

Գըրգ կիւն գատար կիթտիքտէն սօնրւ
 Հինտ մէմալիքինէ թագարուպ իտիլէրէք պիր
 միւֆէրրիհ մահալէ էնտիլէր, մէկէր օլ կիւն
 Չէշմինաղ հանըմ, գըրգ նէֆէր ճարիյէլէր իլէ
 պէրապէր գօշույա պլինիպ, մահալի մէղքիւրէ
 սէյրանէ կէլմիշ իմիշ, Մէլիք շահ պունլարը
 կէօրտիւյիւնտէ, տէվլէթ հարէմի օլտուգլա-
 րընը քէշֆ պիրլէ. « Աճապա Չէշմինաղ հանըմ
 տախի պունլարըն իչինտէմի տիր » տէյուպ,
 պիր թագրիպ մէղքիւր ճարիյէլէրին նէղտինէ
 կիտէրէք, աթի իւզ զիքր պէյիթլէր իլէ սուա-
 լէ պաշատը :

ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Խիրամ իտէն էյ կիւզէվէր
 Հանի պէնիմ նազըր եարիմ
 Եւէրինտէ տէսթէ կիւլէր
 Հանի պէնիմ նազըր եարիմ :

ԳՐԶԼԱՐ

Տիյնէ ալըզ պագ պու սէօզէ
 Շիմտի եազըզ օլուր սիզէ
 Նիշիւն հարֆ աթարսըն պիզէ
 Քիմտիր սէնին նազըր եարին :

ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Կիւճէնմէյին էյ պաճըլար
 Եիւրէքտէ չօզ տըր աճըլար
 Տիզիւմիշ ալթուն գօշուլար
 Հանի պէնիմ նազըր եարիմ :

ԳՐԶԼԱՐ

Ալըզ նէ՞ տիր պու ֆէրեատըն
 Պիտիր հէր նէյսէ միւրատըն
 Եարին քիմտիր սէօյլէ ատըն
 Քիմ տիր սէնին նազըր եարին :

ՄԵԼԻՔ ՇԱՀ

Մէլիք շահ պէքլէյօր տիւզտէ
 Մէրհամէթ եօ՞գ մը տըր սիզտէ
 Աճէպ պու կիւն իչինիզտէ
 Եօ՞գ մը պէնիմ Չէշմինազըմ :

ՉԷՇՄԻՆԱԶ ՀԱՆԸՄ

Գալըն գըզար սէլամ տուրուն հիւրմէթլէ
 Էրտի միւրատընա Չէշմինաղ արթըզ
 Մէլիք շահըմ կէլտի զիպ ու զիսէթլէ
 Բէտէրիմէ միւթտէ կիթսիւն չարչարըզ :

Պու պէյիթլերի գարշուրգւը օգույ սաղարընը էլլերինտէն պըրագտըլար, տէրագապ Չէշմինաղըն բէտէրինէ միւժտաէլէր կիթտի. Շահ տախի պուշարը թաղիմ իլէ սարայա տավէթ, վէ քէնտի նէգաինտէ միւ սաֆիր էլլէտի, վէ պիր չօգ զիյաֆէթլէր տօնանալար վէ շէնլիքլէր իճրա օլունմասընը ֆէրման իտուպ, օն կիւն գատար Հինտ մէմալիքինին շաեանը թէմաշա օլան մահալլէրի կէզիպ տօլաշտըգտան սօնրա, Մէլիք շահ Չէշմինաղըն բէտէրի հուգուրընա չըգարագ.

— էյ պէնիմ ատալէթլիւ Շահըմ, պու կիւն աֆվընըզը իսթիրհամ իտէրէ.ք սիզէ պիր թէ.քլիֆ իտէճէյիմ քի, էկէր թարաֆընըզտան գապուլէ շաեան պույրուլաճագ օլուրաս, միւտտէթը էօմիլմտէ զաթը հաշմէթ մէապլէրինէ միննէթտար գալաճաղըմ վարէօթէյի իշթիպահ տըր — տէյինճէ, Շահ ճէնապլէրի ճէվապ վիրուպ — Բէ.ք ալա օղլում, հէր նէ իսէ մագուստըն հէման պէեան էյլէ, հաթթա էկէր թաճ ու թահթըմը տախի իսթէյէճէ.ք օլուրասն, պիլա իթիրագ թէսլիմ իթմէյէ հազըրըմ, զիրա պէնիմ պու տարը տիւնեատէ պիր թանէճիք գըզըմտան պաշգա հիշ պիր շէյ կէօղիւմտէ եօգ տըր — տէտի.

Մէլիք շահ, թա հէնկեամը սէպավէթինտէն պէտ իլէ օլ անէ տէկին պաշընտան կէշմիշ օլան սէրէնճամլէրի Շահա հիրեայէ իթ.

տիրտէն սօնրա, մինասիպէթ ալտըրարագ Չէշմինաղ հանըմը, Եիւլիւ խանըն պիրատէրինէ զէվճէլիյէ իսթէտի, վէ Շահ տախի — Բէ.ք ալա իսթէտիյին կիպի օլտուն, ֆագաթ կըինիզին տիւյիւնիւ տախի պուրատա օլմալը, շու շարթ իլէ քի, նիքեահ գըլընտըգտան սօնրա, իսթէր պուրատա օթուրմագլըղա, վէ իսթէր մէմլէ.քէթինիզէ կիթմէ.քլիյէ քեամիւլէն մէգունիյէթինիզ օլտուն — տէյուպ, քէրիմէսինին կիւլիւ խանըն գարընտաշըլըա թէզէվվիւճ իթմէսինէ բազը օլտու.

Սղիմ տէպտէպէ վէ շաշաա իլէ գըրգ կիւն տիւյիւն իտիլտիքտէն սօնրա, Մէլիք շահ անլէրի տախի պէրապէր ալարագ կէլիպ քէնտի բէտէրի թահթընա ճիւլիւս իթտի, վէ ճիւմլէսի պէրապէր քէմալի իզզ ու իզպալ իլէ էվգաթ կիւզար օլտուլար.

Իշթէ պու վէչհ իլէ ճիւմլէսի տէ միւրատալարընա նայիլ օլտուլար, հէման ճէնապը Հագ պիզլէրի տախի իքի ճիհանտէ միւրատալարընըգա նայիլ էյլէյէ ամին.

Եմրի Հագլէ պաշա չըգար հէր պիր իշթա էզէլ տիւնեատէ ճարի պու բէվիւ Սէն սըտգ ու սէպաթտէն այրըմա պիր ան Միւրատընա նայիլ օլուրտուն իման.

ՃԵՏՎԷԼԻ ՔԻՆԹԵՍԻ ՀԻՔԵԱՅԵՐ

Սևբախանոս Փաղարըն հիքեայէսի Փել	2	Լ
Սըղ Քէրէ՛ հիքեայէսի »	8	»
» Ղարիս »	4	»
» Թահիր ին Ձէօհրէ »	2	»
» Գուրպանի »	3	»
Գեճո հախէ հիքեայէսի »	5	»
Ենէմք խէրիխի »	9	»
Եննովէփա հիքեայէսի »	8	»
Էտի պիսիէր »	8	»
Ենտի տիլպէրէր »	8	»
Ձէյճան համան »	1	1/2
Թայեար գատէ »	2	»
Թէլէհրաֆ ընայէսի »	3	»
Իքի գարու եղտաղար 3 ճիլ »	15	»
Լէյլա ին Մէճնուն »	3	»
Հէզար Կարար »	6	»
Մէլիք շահ հիքեայէսի »	1	1/2
Նասրէթտին հօճա »	2	»
Նիսա խայիթէսի »	4	»
Շահ Կանայի »	3	»
Շիրին ին Ֆէրհատ »	3	»
Չօլան գըլլար »	3	»
Տէլիքանղըլար կիրատաղ »	5	»
Տիւրպիւնի աղ »	1	»
Րազգամ ճէտիլերի »	»	»
Քեօր օղլու »	1	»

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0623173

